

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ГЕНДЕРУ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма Прикладна соціологія
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	заочна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	2, 3
Кількість кредитів ECTS	5 (3/2)
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: доц. Світлана БАБЕНКО

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2022

Розробила:

Світлана БАБЕНКО, к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК

Протокол № 12 від «28» 06 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року №8

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. **Мета дисципліни** – ознайомити студентство із особливостями соціологічного підходу до гендерних студій, проявами гендерного порядку в сучасному суспільстві, ключовими результатами міжнародних порівняльних досліджень гендерних нерівностей; удосконалити навички критичного мислення, академічної дискусії та презентації англійською мовою.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. *Знати* англійську мову на рівні B1 (середній рівень), понятійно-категоріальний апарат соціології, основні соціологічні теорії та підходи.

2. *Вміти* аналізувати соціологічну інформацію, працювати з масивами первинної соціологічної інформації, читати та писати соціологічні тексти англійською мовою.

3. *Мати навички* пошуку релевантної інформації англійською мовою, аналізу соціологічної інформації; участі у дискусії.

3. **Анотація навчальної дисципліни:** дисципліна дає студент(к)ам систематизацію знання про специфіку соціологічного підходу гендерних студій, сучасний стан гендерних відносин та гендерного порядку в Україні у порівнянні з іншими сучасними суспільствами. Студент(ки) ознайомляться з міжнародними порівняльними дослідженнями, які включають питання, пов'язані з гендерною проблематикою, і використовують ці дані для подальшого наукового пошуку у напрямку гендерних досліджень. Курс базується на поєднанні лекцій та семінарських занять. Основною діяльністю на семінарських заняттях є дискусії, аналіз первинних та вторинних соціологічних даних. Наприкінці курсу студент(ки) представляють аналітичний звіт (до 10 сторінок) з соціологічного аналізу одної з актуальних проблем гендерного порядку, на основі опрацьованих публікацій та соціологічних даних \ або власної наукової розвідки.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- Акцентувати увагу на основних специфіці соціологічного підходу в дослідженні та описі соціальних проблем гендерного порядку.
- Покращити навички критичного мислення
- Підвищити навички пошуку та аналізу соціологічної інформації
- Покращити навички академічної дискусії та презентації англійською
- Вміти здійснювати порівняльну характеристику гендерного порядку в різних суспільствах.

Що сприяє формуванню наступних компетентностей:

- СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.
- СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	Знати результати сучасних соціологічних досліджень ключових соціальних проблем	Лекція, семінарське заняття	Групова робота Контрольна робота Іспит	20
2.1	Вміти працювати з соціальною інформацією, даними соціологічних досліджень	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Групова робота Підсумкова робота (аналітичний звіт) Контрольна робота Іспит	20
2.2	Вміти виявляти, аналізувати та інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Групова робота Підсумкова робота (аналітичний звіт) Іспит	20
3.1	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами	Семінарське заняття, самостійна робота	Групова робота	20
4.1	Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	Семінарське заняття, самостійна робота	Групова робота Підсумкова робота (аналітичний звіт)	20

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
Програмні результати навчання (ПР)					
ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.	+			+	+
ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.	+	+	+		

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. Групова робота на заняттях (PH1.1, PH2.1, PH2.2, PH3.1, PH4.1) – мін. 12 балів/ макс. 20 балів.
2. Підсумкова робота (аналітичний звіт) (PH2.1, PH2.2, PH4.1) – мін. 12 балів/ макс. 20 балів.
3. Контрольна робота (PH1.1, PH2.1) – мін. 12 балів/ макс. 20 балів.

- **підсумкове оцінювання: у формі іспиту** (PH1.1, PH2.1, PH2.2) – мін. 24 \ макс. 40 балів.

- **умови допуску до іспиту:** для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* (за поважних причин підтверджених документами) для отримання допуску до іспиту обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених семінарських занять з кожної невідпрацьованої теми дисципліни та підсумкову роботу.

7.2. **Організація оцінювання:**

1. Групова робота та завдання – протягом тем 1-6.
2. Підсумкова робота (аналітичний звіт) – виконується з актуальних проблем гендерних досліджень на основі прочитаних статей у фахових англомовних журналах та власних розвідок, теми 3-6 (за розкладом, за графіком).
3. Контрольна робота – після 6-ї теми.

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Теми	Кількість годин		
		лекції	семінарські	самостійна робота
Семестр 2				
1.	Соціологічний підхід в гендерних студіях	2		25
2.	Гендерні нерівності та стат'я у соціологічних дослідженнях			27
3.	Гендер у відносинах та інституціях			36
Семестр 3				
4.	Гендеровані соціальні інститути	2	2	12
5.	Кількісна та якісна та мікс методології в соціології гендеру		2	8
6.	Інтерсекційний аналіз в гендерних студіях			8
	Контрольна робота			26
	ВСЬОГО	4	4	140

Загальний обсяг **150 год.** в тому числі:

Лекції – **4 год.**

Семінарські заняття – **4 год.**

Самостійна робота – **142 год.**

Семестр 2

Загальний обсяг **90 год.** в тому числі:

Лекції – **2 год.**

Самостійна робота – **88 год.**

Семестр 3

Загальний обсяг **60 год.** в тому числі:

Лекції – **2 год.**

Семінарські заняття – **4 год.**

Самостійна робота – **54 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Handbook of the Sociology of Gender (Eds. Risman B.J., Froyum C.M., Scarborough W.J.) Springer 2018. 541 p.
2. Amy Wharton (2012) The Sociology of Gender. An introduction to theory and research. Wiley-Blackwell. 274 p
3. Abbott P., Wallace C., Tylor M. (2005) An Introduction to sociology. A Feminist Perspective. Springer. Pp.16-56
4. Kimmel M. (2011) The Gendered Society. Oxford University Press, 464 p.

Додаткова:

1. Janeen Baxter and Erik Olin Wright. The Glass Ceiling Hypothesis: A Comparative Study of the United States, Sweden, and Australia. Gender and Society, Vol. 14, No. 2 (Apr., 2000), pp. 275-294
2. S. Delamont P. Atkinson. Gender and Research. Four volume set 2009, SAGE Publications Ltd.
3. A Guide to Gender - Sensitive Research Methodology Prepared by Sela M. Musundi, Jane K. Onsongo and Ayo Coly for FAWE, April 2013// http://www.fawe.org/Files/FAWE_Guide_to_Gender_Sensitive_Research.pdf
4. Research and Gender Sensitive Methods <http://www.aau.org/sites/default/files/Gender/Toolkit-module5.pdf>

5. Linda Grant, Kathryn B. Ward, Xue Lan Rong Is There An Association between Gender and Methods in Sociological Research? American Sociological Review, Vol. 52, No. 6 (Dec., 1987), pp. 856-862
6. Janet Saltzman Chafetz. Feminist Theory and Sociology: Underutilized Contributions for Mainstream Theory. Annual Review of Sociology, Vol. 23 (1997), pp. 97-120
7. J. Pilcher, I. Whelehan. Fifty Key Concepts in Gender Studies SAGE Publications London • Thousand Oaks • New Delhi// <http://6rang.org/wp-content/uploads/2013/06/PanjahMafhomeKelidiMotalateGenderi.pdf>
8. Abbas Tashakkori and Charles Teddlie Mixed Methodology: Combining Qualitative and Quantitative Approaches. Thousand Oaks, CA: Sage, 1998. 185 pp
9. J. William Spencer and Kriss A. Drass. The Transformation of Gender into Conversational Advantage: A Symbolic Interactionist Approach. The Sociological Quarterly, Vol. 30, No. 3 (Autumn, 1989), pp. 363-383
10. Sherryl Kleinman. Feminist Fieldwork Analysis. Los Angeles: Sage, 2007, 144 pp.,
11. Francine M. Deutsch. Undoing Gender Gender & Society 2007 21: 106
12. Approaches and Methodologies in the Social Sciences A Pluralist Perspective Edited by Donatella della Porta and Michael Keating Cambridge University Press 2008
13. Approaches to Social Research. Fifth Edition. Royce A. Singleton, Jr., Bruce C. Straits 2009 Oxford University Press
14. Feminist Methods in Social Research by Shulamit Reinharz. New York: Oxford University Press 1992
15. Nicole Westmarland. The Quantitative/Qualitative Debate and Feminist Research: A Subjective View of Objectivity Forum: Qualitative Sozialforschung = Forum: Qualitative Social Research., 2 (1). p. 13. Volume 2, No. 1, Art. 13 – February 2001
16. Catherine Connell Doing, Undoing, or Redoing Gender? Learning from the Workplace Experiences of Transpeople Gender & Society 2010 24: 31
17. Joyce McCarl Nielson, Glenda Walden, Charlotte A. Kunkel Gendered Heteronormativity: Empirical Illustrations in Everyday Life. The Sociological Quarterly, Vol. 41, No. 2 (Spring, 2000), pp. 283-296
18. Stephen Valocchi Not Yet Queer Enough : The Lessons of Queer Theory for the Sociology of Gender and Sexuality Gender & Society 2005 19: 750
19. Adam Isaiiah Green. Queer Theory and Sociology: Locating the Subject and the Self in Sexuality Studies. Sociological Theory, Vol. 25, No. 1 (Mar., 2007), pp. 26-45
20. Mary Crawford and Danielle Popp. Sexual Double Standards: A Review and Methodological Critique of Two Decades of Research. The Journal of Sex Research, Vol. 40, No. 1, Gender and Sexuality (Feb., 2003), pp. 13- 26
21. T. V. Barchunova The Selfish Gender, or the Reproduction of Gender Asymmetry in Gender Studies. Studies in East European Thought, Vol. 55, No. 1, Gender and Culture Theory in Russia Today (Mar., 2003), pp. 3-25

10. Додаткові ресурси:

1. The Global Gender Gap Report 2019 <https://www.weforum.org/reports/the-global-gender-gap-report-2019>
2. The European Social Survey (the ESS) <http://europeansocialsurvey.org/>
3. EuroBarometer http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm
4. European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
5. Соціологічний моніторинг українського суспільства Інституту соціології НАН України <https://i-soc.com.ua/ua/edition/ukrainske-suspilstvo/issues/>
6. Київський міжнародний інститут соціології <https://www.kiis.com.ua/>